

Wd. 29.

14

11. a. 65

13

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
DE
FUSTIGATIONIS
INIQUO USU
HODIERNO,

Quam
RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. PHILIPPO WILHELMO,
PRINCIPE BORVSSIAE, MARCHIONE BRANDENBVRGI-
CO, DVCATVS MAGDEB. GVBERNATORE, & reliqua,

PRAESIDE
DN. HENRICO BODINO,
CONSILIARIO REGIMINIS ECCLESIASTICI REGIO
IN DUCATU MAGDEBURG. ET PROF. JUR. PUBL.
PATRONO AC PROMOTORE AETERNUM DEVENERANDO,
PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores
capescendi,

Publicæ Eruditorum disquisitioni
Ad d. Septembr. Anno MDCCV.
horis ante & pomeridianis
IN AUDITORIO MAJORI

exhibet

PAULUS REINHARDUS *Berger*/Ileburg. Misn.
ADVOCAT. JURAT.

Hala, Typis CHRISTOPHORI ANDREAE ZEITLERI, Acad. Typogr. 1711.

DISPUTATIO JURIDICA IN AERIALIS
DE
FUSTIGATIONIS
IN OBITU
HODIERNIS.

RECTORIS MAGNIFICENTISSIMO
ERRANDISSIMO FRANCISKO DE DOMINO
DN PHILIPPO WILHELMO
PRINCIPIS BORSSELI, MARCHIONIS BRANDENBURGICI

DE RASIDE
DN HENRICO BODINO,
CONSILIARIO REGNIUS ECCLESIASTICI REGIO
PACINO, MOPTOTATE AERIALI DE VENEZIA

PRO LICENTIA
Summos in rebus fustiones
PUBERTUS F. EINLARDUS
ADVOCAT. JURAT.

ANNO 1717

L. N. D. N. J. C.

Th. I.

Omines peccatores, ex-

Origo Reipubl.

perimento infirmitatis familiarum segregum adductos, adversus aliorum violentiam in societatem civilem coisse, eo minus quis Hugoni Grotio de *I. B. & P. l. 1. c. 4 §. 7.* negabit, quo etiam prima origo civita-

tis, seu societatis civilis, violentiæ metui inter homines adscribitur, *Gen. c. 4 v. 14. & 17.* & hoc non tantum propter externam potentiam & aliorum nocendi aviditatem, sed etiam ne singuli in singulos ruant, & unusquisque sub publico tutamine in pace & quiete vivere possit. Unde illi qui Reipublicæ præfunt, non tantum solliciti esse debent, quo armis decorati contra publicos hostes victores existant, sed etiam ut legibus armati iniquitates malorum hominum repellant, cum pacata ac quieta provincia tum demum existat, si malis hominibus careat, quod aliter quam justa animadversione in delinquentes obtineri non poterit. *L. 3. in fin. & L. 13. ff. de Off. Præs.*

Officium illorum qui Reipubl. præfunt.

Th. II.

Quamvis enim amoris & misericordiæ christi-

Quomodo pena cur in misericordia christiana conveniant.

A 2

CON.

conveniat, aliorum malefacta sub conceptu propria imbecillitatis considerare, *Opalen. de Offic. Lib. 1. c. 1.* nec mala malis referre, ac Sanctissimus Salvator in *Evang. Matth. c. 5. v. 44. & c. 6. v. 14. 15.* feverissime prohibeat, cuiquam malum referre, ac inde *Lactantius lib. 6. c. 10.* statuerit, *crimine capitali. quenquam accusare iusto non licere*, quod Ambrosius *ad Matth. c. 1. v. 19.* sic exprimit, non tantum ab ultionis atrocitate sed etiam ab accusationis feritate alienam esse iusti personam: Proinde inexcusabilem Hierarchiam magis quam veram in misericordia & amore se exferentem pietatem sapiat, cum Divini verbi ministri illos quos carni adhuc deditos & contra ipsorum admonitiones retractarios iudicant, sub prætenu pietatis ad externas pœnas denunciant, quo sic vel ad exemplum Hispanicæ inquisitionis, vel Gallicæ militaris conversionis fides Christiana propagetur, ut enim in Veteri Testamento sub iugo legis viventibus pœnalis illa cohibitio ad licitum religionis Zelum pertinuisse concedatur, tamen Christi æmulis contra peccatores alia arma, præcum scilicet & indefessa amicæ admonitionis magis, quam externa violentia, competunt, *vid. H. Grot. de I. B. & P. lib. 2. c. 20 §. 10. & seqq. cum ibid. allegat.* neque enim Christus & ejus Apostoli ad cohibendos malos seculare brachium unquam adhibuerunt, sed DEO vindictam reliquerunt; Tamen quin magistræ tui incumbat, pro custodienda externa tranquillitate delinquendi audaciam pœnis coercere nec dubitare licebit, nisi plane quis velit divinam ordinationem subvertere, ac cupiditarum flagitiis omnem societatem humanam devastare, cum & ipsa latronum societas sine certis legibus & horum pœnali vinculo subsistere non possit.

Th. III.

Denunciatio-
nes quæ a
Clericis fieri
solerent im-
probantur.

Quid priva-
tis contra de-
linquentes li-
citur.

Quid Mag-
istræ.

Si qua autem alia in re, sane in poenarum irrogatione singulari prudentiæ sollicitudine opus est, ne & Magistratus hic ultra officium, limites Christiani amoris excedat, non tantum ne Actus internus licet per confessionem in notitiam venerint; nec actus ad reipublicæ conservationem non pertinentes, quamvis DEUM, virtutem aut charitatem offendentes, puniendos sibi præsumat; uti hoc thema elegantissime prosequitur *H. Grot.*

dict. c. 20. n. 18. & seqq. Sed etiam ne in puniendis maleficis dolorem nocentium intendat, aut contra illos vindictam exerceat; potius vero cum amore & commiseratione non plus quam conversatio boni publici & retributio læto facienda requirit, in transgressores animadvertat. *Nemo enim prudens, inquit Seneca punit quia peccatum est, sed ne amplius peccetur, revocari enim præterita non possunt, futura tamen prohiberi, neque bonus Magistratus irascitur, sed tantum cavet. vid. text. notab. in L. 19. in fin. ff. de Off. Præs.* Sic apud Thucydidem Diodorus de Mitylenæis ad Athenienses dixit, *ut maxime illos injuste egisse pronunciem, non & interficiendos censebo nisi id expediat, & Div. Thom. 22. v. 108. recte concludit, non debere in malo cujusquam acquiescere judicantis animum, & sane belluina vox est, malum fecit ergo malum patiat, quemadmodum cogitare, quomodo quis remordeat mordentem & nocenti noceat, teræ magis quam hominis est. Proinde si utilitas per poenam obtinenda, vel reipublicæ necessaria non sit, aut non, nisi cum periculo majoris mali comparari queat, vel alii fines ex opposito occurrant, non minus utiles & necessarii, aut etiam fines poenæ propositi cum minori puniendi*

Quenam delicta sint punienda.

Quomodo poenæ inferendæ ne charitatem offendant.

Endi damno alia via obtineri possint, prudentia & charitas
graviorem pœnam, quamvis lege divina injunctam non
admittit, quod inter alia *historia Joabi homicidæ declarat. 2.*
Samuel. c. 3.

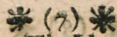
Th. IV.

Fundamen-
tum pœna-
rum & diffi-
cultas deter-
minationis
illarum.

Ut ergo pœna conveniens delinquenti imponatur,
respiciendum est ad damnum contra publicam utilita-
tem illatum, & quomodo illud in posterum præcaveri
possit; Ad illius legitimam æstimationem & mensuram
sane exactior cognitio status & boni publici requiritur,
quam ut de eo tam improvide (uti vulgo fieri solet) ju-
diciu[m] ferri possit, quod Romanis exinde publicum
in specie denominabatur, *tot. tit. de publ. judic.* non tan-
tum quod publice cuilibet ex populo in eo liberum
fuerit accusare, sed potissimum quod non nisi ex legi-
bus ad publicum statum latis de illis judicandum sit.
Cautio autem futuræ utilitatis vel *emendationem* ejus
qui deliquit, ut de tali transgressione caveat respicit;
quia omnis actio ex prava concupiscentia oriens præ-
sertim deliberata, quandam gignit sui proclivitatem,
quæ adulta habitus dicitur, cui si non illecebræ adi-
mantur, per dolorem subsequenter, saporem dulcedi-
nis apud malos in gravius reipubl. damnum non amit-
teret; Vel *exemplum*, ut sc. alii a simili delicto de-
terreantur statuit. Unde pœnas in emendatorias & e-
xemplares vel ab utroque mixtas partimus. Quod enim
Hug. Grot. dict. c. 20. n. 6. de pœna satisfactoria tradit, ma-
gis ad interesse privatum ex quo privata actio competit,
quam ad utilitatem publicam pertinet; in quo natura de-
lictorum privatorum consistit, unde in §. 13. nostræ par-
titioni propius accedit,

Utilitas in
puniendo
proposita
duplex.

Th.V.

Th. V.

Equidem ex præsuppositis hisce charitatis christiana principis facile apparebit, illud quam maxime in irrogatione poenarum intendi, ut tam ipse delinquens quam alii a simili facinore deterreantur, cum homo homini nocere non debeat, nisi boni alicujus consequendi causa, cum vero de vera poenitentia vix sit ut hominibus constet, nec quinquam non impune sua malefacta laturum appareat, si ea quovis modo profiteri & poenitentiam prætere, sufficiat, ideo ingens periculum præsertim in gravioribus necessitatem exempli postulat, quod ad mortis supplicium sine certa publica lege extendi haud debet, in reliquis vero delinquentibus emendatio certis remediis terrorem incutientibus quaerenda est.

An poenitentia poenam cessare faciat.

Th. VI.

Quomodo autem in rigidioribus suppliciis quam maxime charitas sese exferere debeat, elegantissime profequitur Hug. Grot. *Diſt. c. 20. n. 34. & 36.* quod omnibus judicantibus commendatissimum esse deberet; Nobis hac vice tantum propositum est, hac Dissertatione Inaugurali discutere; in quam classem fustigationis poena sit referenda, & quis sit legitimus ejus usus, ubi prius investiganda hujus poenæ origo & ejus vera causa, simul ejus diversitas ab aliis dolorem corporis inferentibus coërcitionibus, postea ejus legitimus usus, & perverſus abusus; & hac quidem sine alicujus præjudicii auctoritate, ex solo justitiæ & veritatis amore, quod ut B. L. æqui bonique consulat est quod obnixè contendimus.

Scopus Dissertationis.

Th. VII.

Esse autem fustigationem certam verberum inflic-

Quid fustigatio.

flictionem, qua corpus malefici in pœnam delicti affligitur extra controversiam erit. Inferebatur vero hæc pœna per fustes (quos excogitatos primum a Tarquinio Superbo refert Svidas), qui Romanis bacilli dicebantur, hisque latera liberorum hominum tundi solebant; teste *Briffonio de Verb. Signif.* Sic *Isidor. l. 5. Etymol. c. 27. Fustes*, inquit, sunt quibus juvenes pro criminibus feriuntur, dicti ab eo quod præfixi in fossis stent, quos palos Rustici vocant. *Ulpian.* hocce ad arma refert, dum *l. 3. §. armis ff. de vi & vi arm. Arma sunt*, inquit, omnia tela, h. e. & fustes & lapides add. *L. 54. §. furem. ff. de furt.* horumque propter delictum adhibitio fustium admonitio vocatur, vid. *Petr. Gregor. Tholosan. Syntagm. de Action. P. 3. c. II.* forsân idem est, quod Galli dicunt *Bastonades*. Et fustuarium erit *donneur de bastonades*. Cicero hanc pœnam fustuarium vocat *3. Philipp.* verbis: *Nam si Antonius Consul fustuarium meruerunt legiones, quæ eum reliquerunt.* Et eadem voce *Livius* utitur *L. 5. c. 6.* Vocat *Polybius 6. histor. εὐλοκοπίαν.* Confer. *Briffon. de verb. Signif. p. m. 739.* ubi etymologiam hujus nominis uberius discutit.

Quomodo a-
 lias vocentur

Th. VIII.

Quid verber
 dicatur ejus-
 que divisio-
 nes.

Erant quippe verberum quæ hominibus inferēbantur varia genera, ut sic *verber* nomen generis esse videatur, sub se comprehendens diversas species. Et notat instrumentum, quo quis cæditur & plagam ex eo inflictam *Tholosan. de Action. P. 3. c. II. cum ibid. allegat.* Estque vel virga longa exilis, quæ eo nomine in specie continetur; Vel *Vitis*, quibus tantus accessit honor, ut etiam in delictis civium Romanorum pœnam honorarent, quoniam veteri de suppliciis lege Romana sancitum

De vitibus.

citum, ut Cives non virgis verberarentur, sed vitibus, *testibus Luc. Floro ac Tit. Livio apud Briss. de Verbor. Signif.* Vel *baculus & fustis*, de quibus thes. anteced. his homines liberi & quidem tenuiores non honestiores nec Centuriones ad emendationem cædebantur, *l. 28. n. 2. de Pæn. in sn.* Vel *lora & mastiges*, quibus mastigibus & loris i. e. corrigiis coreaceis plerumque captivi & servi hoc modo verberari solebant, ut conditionis suæ reminiscerentur, ut ait Donatus, nempe quod capti loris vincti fuissent, quare vile ducebatur & servile loris affici. Loris quoque capi servos in commædiis legimus, *add. L. 9. §. 3. L. 15. §. 39. L. 17. §. 2. de injur.* Est hæc pœna, quam Galli vocant *bailler les étrivières*. *Callistratum* scitum hoc genus pœnæ vincula vocasse probat *L. 7. de pæn.* ubi dicit: vinculorum verberationem pœnam esse. Vel *ferula*, quæ impuberes castigantur, quia cutem levius plagant *L. 1. §. impuberi ff. ad Scitum Syllian.* Discipulorum quoque in scholis manus levi ferula feriebantur; Vel *Scutica* quæ habebat in summitate glandes plumbeas; & tandem *Scorpiones*, inventæ à Cretis *testante Plinio l. 7. c. 56.* quæ erant lora hamata, scorpiones eo dicta, quia veluti Scorpiones caudis lædunt, sic in flagellorum extremitatibus & apicibus sævi addebantur appendices, quibus cutis misere laniabatur. Quod prolixius proponit *Petr. Gregor. Tholosan. in alleg. c. 11. P. 3. vid. th. seqq. in sn.* quo sensu quoque Rehabeam scorpionum mentionem fecisse facile apparet, *1. Reg. c. 12. v. 8.*

Quid lora?
quid masti-
ges?

Quid ferula?

Quid Scuti-
ci? Quid
Scorpiones?

Th. IX.

Singularis quoque verberum pœna erat flagellorum Quænam fla-
gellorum
pœna.
infectio, quæ vel virgis, vel mastige, seu generaliter flagris
in-

B

in-

interabantur. Et poena est acerbior quam fustigatio *L. 10. in fin. ff. ex quib. caus. infam. irrog.* potissimum ex hac causa, ut opinor, quod iustes vestitus inferantur, flagella vero cuti admoveantur & nudentur corpora eraturque sanguis ictibus flagrorum & cute incisa durius ferantur. *2. Feud. 27. v. si quis aliq.* e contra in fustium percussione raro sanguis funditur *per d. l.* Atque ut mitior poena post comminationem est fustium castigatio, ita in personis servilibus hanc excipit flagellorum castio *vid. Petr. Greg. Tholos. in d. lib. c. 11. saepius alleg.* Dicuntur vero flagella flagra ex restibus compacta, aurigis familiaria, quae motu sonitum reddunt: *insonuit que flagello. Virg. 5. Aeneid.* Hinc equos publico cursui deputatos, non lignis nec fustibus, sed flagello tantum ob sonitum agitari decretum *L. 1. C. de curs. publ.* Plumbei quoque nodi interdum flagellis addebantur, hinc plumbatarum verbera *L. 2. C. de exact. tribut.* Interdum erant hamata, de quibus ita *Tertullianus in Scorpiano adversus Gnosticos in pr. Inde Scorpil series illa nodorum venenata intrinseca venula subtilis arcuato impetu insurgens, humatile spiculum in summo tormenti ratione restringens &c. vid. th. praeced.*

Fustes vestitis, flagella nudis inferantur.

Quid flagella?

Alia flagellorum species.

Quid fustuarum militum

Th. X.

Ab enumeratis haecenus verberam poenis fustuarum militum adhuc diversum fuisse videtur, quam maxime in eo quod haec poena capitalis fuerit & ultimum intenderit supplicium, testibus, viris eruditionis minime vulgaris *Rosino lib. antiquitat. Rom. p. m. 1614. & saepius alleg. Petr. Gregor. Tholos. de Act. P. 3. c. 11.* praeparabantur enim ita virgis & fustibus delinquentes milites ad ultimum supplicium, quod & idem Rosinus confirmat exemplo *Appii Claudii* Consulis ferocissimi ingenii, viri,

* (II) *

viri, qui quod arma deseruerant milites ordinesque reliquerant, eos, virgis caesos, securi percussit & ex cætera multitudinæ iussit decimum quemque ad supplicium duci. Quod pœnæ genus in optimo Salvatore nostro Pilatum quoque, ut eo crudelior esset, adhibuisse apparet ex *Evang. Matth. c. 27. v. 26. & D. Marc. c. 15. v. 15.* de eo quæ eo minus dubitandum, cum jam apud *Livium de Cruce lib. 30. & Carolum Sigonium lib. 1. de antiquo jure civium Romanorum c. 15.* extet; quod nominis latini aut græci qui fuerint, postquam virgis caesi, securi percussi, Romani vero & Judæi in crucem sublati sint. Inferebatur autem hoc supplicium olim illis qui aliquid furto atrociori sustulissent in castris vel qui falsum testimonium dedissent, aut qui locum non tenuissent, id est, desertoribus signorum, qui proditores fuissent exercitus aut Patriæ. Quod si vero hoc a multitudine aliqua contingebat, omnes fuste cædere & interficere non volebant, sed hujus rei solutionem hanc inveniebant utilem pariter terribilemque: Tribunus quippe convocato exercitu, productos in medium desertores accusabat, invehebaturque acerbè, denique quinque aut octo, interdum etiam viginti, atque in totum habita ratione multitudinis, ut decima ad summum existat pars delinquentium, hos ex omnibus illis qui timide se gesserint, sorte eximebat & fuste cædebat, nullâ deprecatione admissâ; quem modum decimationis (uti vocant hoc supplicium) refert idem allegatus *Rosinus*. Sic quoque incendiarii jubentur verberati igne necari *L. 9. ff. de incend. ruin. & nauf.*

Salvatorem quoque hoc supplicium passum esse proponitur

In quos committatur

Modus exequendi hoc supplicium.

Th. XI.

Illud videndum, an non legi evangelicæ refragetur

B 2

tur

tur tales corporis afflictiones, quales fustes vel flagella
interunt, cuiquam infligere? ad quod cum *H. Grotio*

An in genere
corporis af-
flictiones
contrarien-
tur legi divi-
nz?

lib. 2. c. 20. n. 10. respondemus; Castigationes quæ ne-
que infamiam neque damnum permanens relinquunt,
& pro ætatis alteriusve qualitatis ratione sunt necessa-
riæ, si ab iis fiant, quibus leges humanæ id permittunt,
puta parentibus, tutoribus, dominis, magistris, ni-
hil habere quod præceptis evangelicis repugnet, ex
ipsa rei natura satis intelligi datur. Sunt enim hæc re-
media animorum, non minus innocentia, quam phar-
maca sensui ingrata; consentit quoque sacra scriptura
Deut. c. 25. pr. Psalm. 88. Modo illi quibus permittun-
tur huiusmodi castigationes corporales a lævitia in illis
irrogandis caveant, severitatemque legum cum aliquo
temperamento benignitatis subsequantur. *L. II. ff. de poen.*
L. 13 L. 42. eod. Petr. Gregor. Tholos. P. 3. c. 2. add. Thes.
præc. 3.

Abstinen-
dum a læviti-
a in afflictione
poenarum

Th. XII.

Cardinalis porro est quæstio, num quid discrimi-
nis contineatur flagellorum inter & fustium poenarum?
quæ tanquam scopum nostrum non levius attingens,
ut penitus inspiciatur & ex vero enodetur fonte opera
erit haud inutilis. Apparet ingens hoc discrimen ex
duabus causis, differunt enim flagella a fustibus (1) gra-
vitate, quia vestitis tantum inferebantur fustes, flagel-
la vero nudis, & sine sanguine plerumque quis fusti-
gabatur. 2. *Feud. 27. v. si quis aliquem. conf. thes. antec. 8.*
E contra omnis flagellatio horribilis dicitur *Horatio 1.*
Satyr. 3. quod ex *Mose* quoque apparet, qui vetuit qua-
dragenarium numerum ictuum flagellorum excedere,
rationem superaddens elegantissimam, ne scæde sc. la-
cera-

Discrimen
flagellorum
& fustium.

Differunt
flagella & fu-
stes duplici-
ter

ceratus ante oculos pereat frater tuus. *Deut. 25.* Probat & idem *L. 7. ff. de pœn. ubi exstat: corporis coërcitionem continet, fustium admonitio, flagellorum pœna est castigatio &c. it. L. 10. ff. ex quibus causis infamia ad quam legem septimam priorem ita commentatur Gothofredus; fustis ictus admonitio hic dicitur, ut eo melius notetur hujus pœnæ levitas ad comparationem flagellationis. Quod & fustes tantum ad emendationem inflicti sint docet *L. 9. §. 3. ff. de Off. Procons. (11.)* Quoad personarum qualitatem, nunquam enim flagella libero homini inferebantur, secus autem erat in fustibus, nam ex quibus causis servus flagellis cædebatur, ex his liber fustibus & ex quibus liber fustibus cæsus, in opus publicum damnabatur, ex his servus sub pœna vinculorum ad ejus temporis spatium flagellis cæsus, domino reddi jubebatur *L. 10. ff. de pœn. pr. L. ult. eod. L. 12. ff. de jur. fisci.* Ictus vocat quoque pœnam servilem flagellationem *L. 4 §. 1. ff. de incend. ruin. & naufr. & in L. 11. ff. de Offic. Procons. vocatur atrox verberatio, imo ob pœnæ hujus vilitatem virgas ab omni civium corpore removit Cic. pro Rabir. Liv. 1. Decad. 10. Salustius in Conjurat. Catilin. Sueton. in Neron. c. 49. quo absque dubio respexit Apostolus in *Ad. c. 22. v. 25.* ex quibus apparet, quod in applicatione ad hodiernos mores, afflictiones emendatorix, quibus interdum milites subjiciuntur, salva tamen libertate & existimatione v. g. Prügelung oder Stock = Schläge / it. Spitz Ruthen oder Gassenlauffer; tum etiam coërcitio quæ per commentarienses in carceribus expediri solet, vulgo Stock = Schillinge cujus exemplum vid. in *Ad. Apost. c. 5. v. 40. it. parentum, tutorum ac Scholæ Magistrorum remedia liberos coërcendi, fustigatio.***

gationis denominatione recte venire *vid. tot. tit. de emendat. liber. & tit. de emendat. sero.* E contra vinculis seu loris ligatum ac denudatum publicæ castigationi subijcere & ita sanguinem eruere, servilem statum & dominum in ipsum corpus præsupponens, flagellationem potius vocandam esse *vid. dict. L. 4. ff. de incend. ruin. & naufr.*

Th. XIII.

Applicatio
flagellatio-
nis ad hodi-
ernum statū.

Flagitatio ad
altam juris-
dictionem
pertinet.

Quis hodie
ad flagitatio-
nem conde-
mnare possit.

Cum ergo manifestum sit usitatum nostris temporibus virgarum cæssionem, da die Delinquenten öffentlich an den Pranger zu stellen und mit Ruthen auszuhauen / loco flagellationis, successisse, quæ quoque exinde ad altam jurisdictionem, seu Hals- und Bluth-Ge-richt pertinet, *vid. Carpz. Praxi Crim. P. 3. qu. 109. n. 26. & 27. Theodoric. Colleg. Crimin. Disp. 10. th. 5. lit. a. cum ibid. alleg. Ab. Andler Jurispr. Romano German. lib. I. tit. 10. n. 27. & seqq.* sequitur quod ad talem flagellationem, quæ vulgo flagitiationis denominatione hodie venit, nemo legitime condemnari possit, nisi qui vel in statu servili est, vel cui propter criminis atrocitatem, vel vita naturalis vel civilis ac ita Jus civitatis Romanæ adimendum & tanquam servus pœnæ vincus ex societate civili ejiciendus sit, quod ultimum deportationem Romani vocabant, per quam condemnatus omne Jus civitatis amittit *L. 6. pr. ff. de interdicit. & releg.* & hæc pœna tantum propter capitalia crimina, veluti incendia vel homicidia dictari solebat, *dict. L. 6. §. 1. in fin.* quamvis enim deportati quoad statum respectu aliorum jurium communium inter homines, e. g. matrimonii &c. libertatem non prorsus amiserint, *S. 2. Instit. de Cap. 1. deminut.* ac inde Gentium Jura retinuerint, tamen quoad personam & respectu reipubl. in metallum imo ad-

ad mortem condemnatis & servis pœnæ æquiparabantur *L. 5. §. 3. ff. de extraord. cognit.* erat enim deportatio species exilii atrocissima, qua condemnatus nervo aut compedibus vinctus, servis publicis tradebatur, ut ab illis in certam Insulam transferretur. Quod genus pœnæ in hominem liberum locum non invenisse supra demonstratum; unde quoque non nisi summæ Majestatis auctoritate inferri poterat *L. 6. §. 1. ff. de interd. & re. legat.* quomodo autem contigerit ut loco olim usitatæ interdictionis tecti aquæ & ignis, deportatio surrogata sit, pluribus tradit *Calvin. in Lex. jurid. voc. deportatus olim.*

Quid sit des-
portatio.

Th. XIV.

Præsupposito ergo quod nemo liber & civis Romanus vinculis contineri, compedibus constringi, publicis servis tradi ac per hos in spectaculum populi ad sanguinem usque, virgis & flagellis subjici possit, ac ita ad talem pœnam deveniendum non esse nisi quis mortem naturalem vel civilem meruerit, merito ante talem vulgo dictam fustigationem decernendam, investigandum & judicialiter cognoscendum esset, an iniquitus talis criminis convictus sit, in quod leges Romanæ, mortem naturalem vel civilem, seu ultimum supplicium vel deportationem aut servitutem pœnæ statuerunt; Quippe quod in *Constit. Carolina art. 104. in fn.* expresse sancitum sit: *Wie NB. absouderlich zu merken / daß in was Sachen oder derselbengleichen die Kaiserliche Rechte keinerley Peinliche Straffen am Leben / Ehren / Leib oder Gliedern setzen / oder verhängen / die Urtheiler darwieder auch niemand zum Tode oder sonst peinlich straffen solten. Und damit Richter und Urtheiler / die NB. solcher Rechte nicht gelehret sind mit Erkänntuß solcher Straffe desto weniger*

Quid ante fustigationem decernendam observandum.

niger wieder die gemeine Rechte oder gute Gewohnheiten handeln so seyn ehliche Peinliche Straffen / wie die gedachten Rechten und Vernunft nach geschehen sollen gesetzt. Si enim v. gr. in fure suspendendo (quamvis nullo alio crimine v. gr. effractione periculosa, vi publica aut privata, &c. concurrente ut plurimum inique) in Constitutione Carolina ultimum refugium quarunt, & ab eadem nullo modo judicanti recedere licere contendunt, quare ergo allegati hujus articuli sollicita constitutio negligenda esset? Sane dum per totam dictam Constitutionem Carolinam sepius requiratur, daß man in Urtheilen über Peinliche Sachen bey denen Rechts-Verständigen zuförderst Raths pflegen solle / nihil aliud quam modo dictum inculcatur, ut scil. judicantes in decernendis pœnis, jura civilia publicorum judiciorum, horum jurium vera fundamenta & rationes ante oculos habeant & juxta talia fundamenta decernant, neque enim circa hoc illorum qui forte titulum Doctoris obtinuerunt, aut aliquam juris scripti notitiam sibi compararunt, sed NB. Rechts-Verständiger seu verorum Jurisprudentum & quos meritum & experientia Nobilissimos fecit judicium requiritur, vid. præprimis *Constit. Carol. art. 160.* ut sic in nulla causa plenior cognitio antiqui ac præsentis status Romani & Germanici & inde dependentium jurium requiratur, quam in dijudicandis causis criminalibus, quas vulgus Dd. interfáciliores causas collocat.

Th. XV.

Postquam ergo flagellatio illorum qua condemnati ad mortem afficiebantur abrogata est *L. 8. §. 3. ff. de pœn.* atque in corpus Civis Romani sæva flagellorum casti-

castigatio nōn cōpetit *L. 10. pr. ff. de pæn. de Jure Romano* hæc regula locum habere videtur, ut illi tantum qui sunt status vel conditionis servilis, aut qui aliquid capitale commiserunt ex quo deportationem aut servitutum pænæ meruerint, ac inde iis omne jus Civitatis Romanæ adimendum sit, servis publicis ad publicam flagellationem tradi possint *vid. L. 2. ff. d. pæn.* Unde primo notandum, quod non nisi plebeji, exules & sordidi talibus pœnis corporalibus subjiciendi sint. *L. 9. §. 11. L. 10. §. 2. ff. de pæn.* non vero honoratiores seu ordinis Decurionum, id est, qui in civitatibus municipalibus ad senatum vel honores aspirare poterant *Briffon. L. 4. selectar. antiqu.* horumque liberi *dict. L. 9. §. 12. & 13.* Cum ergo in Civitatibus municipalibus omnes qui non sunt plebeji (Die nicht zum gemeinen Pöbel gehören) Decurionum denominatione veniant, & hi tantum plebi contra distinguantur *dict. textib. & passim* sequitur quod non tantum nobiliores sed nec illi, Die aus ehrlichen Zünften und Gilden oder sonst von dergleichen condition seyn/darinnen Sie zu öffentlichen Membrern in den Städten admittiret werden mögen / horumque liberi, ad flagella condemnari non debeant. E contra ubi tale crimen commissum non est propter quod libertate vel vita civili quis privandus esset, ibi flagellationi cum perpetua exultatione non erit locus; licet enim etiam in levioribus delictis veluti furti simplicis, acclamationibus turbulentis &c. juvenes aut humiliores ad fustium ietus condemnari possint. *L. 10. in fin. L. 28. §. 3. ff. de pæn.* hi tamen citra vincula publica, ac corporis prostitutionem aut sanguinis effusionem hisce casibus inferendi, ut magis ad puniendi emendationem quam

differentia
inter fustium
& fusti-
gationem.

ad ejus infamiam tendant *dict. & textib. junct. L. 15. L. 7. it. 28. §. 2. ibid.* quod per animadversionem in corpus ad publicum Spectaculum ex quo condemnati tanquam servi pœnæ vinculis & servis publicis subjiciuntur, secus esse constat ex *L. 12. ibid.* Equidem *Constitutio Carolina art. 158.* furibus manifestis, flagellationem, seu virgarum coercionem (vulgo fustigationem dictam) cum exilio, simpliciter decernere videtur, & simile quid habetur in *art. 161. de furto iterato*; Recte autem attendenti apparebit, quod dum in *art. 158.* respectus personæ & emendationis spei, ac in *Art. 161.* arbitrii judicantis ac consilii prudentum mentio fit; primum tantum contra hominem perditæ vitæ, qui malefactoris suis publicum tumultum contra se excitavit, aut vagabundus & vilis existens, vulgo öffentliche Spis-Buben / spem emendationis nullam relinquit, decernere; alterum accuratis juris civilis fundamentis locum relinquere, & sic allegatos articulos cum retrodictis non pugnare, nec facile talem fustigationem, seu potius flagellationem cum perpetuo exilio dictandam esse, cum vix sit, ut aliquis inemendabilis dici possit *vid. Grot. dict. c. 20. n. 7. in fin. & præpimis in interpretatione legum, pœnæ magis molliendæ sint quam asperandæ L. 42. ff. de pœn. L. 11. in fin. princ. eod.* Neque etiam credendum dupli vel quadrupli pœnam a foro exulasse ac hisce fustigationem surrogandam esse. *vid. Tabor. ad Const. Crim. dict. art. it. Brunnem. ad ff. post. tit. arbor. furtim. casar. in append. n. 3. & sic quoque tam a Rinteleni quam ab hac Illustri Fridericiana judicatum esse ab Excellentissimo Dno, Præside accepi.*

Quibus casibus fustigat. o secundum Constit. Carol. competat

pœna dupli-
vel quadrupli
hodie non
cessat.

Th. XVI.

De cætero quamvis negari non possit, nonnullas ^{Iniquitas sus-} pœnas dictandas esse, ut sublatis malis cæteri securiores ^{stigationis.} vivant. *Seneca; lib. 1. de Clem. c. 21. & ex eo Hug. Grot. dict. c. 20. n. 13.* illud tamen, nisi quis sævitæ Christianis non competenti patrocinari velit, negari non poterit, pœnas in emendationem hominum constituendos esse *L. 20. ff. de pœn.* quare illa pœna quæ delinquentibus emendationis ansam præripit, cum vera moralitate, ne dicam Christiano amore plane non convenit, multo minus cum regula, quod tibi non vis fieri alteri ne feceris, conciliari poterit, si inemendabiles, in loco ubi deliquerunt jam noti & cogniti, ne nobis porro noceant, ad alios ubi ignoti pravitatem suam commodius exercere possunt, exularé jubemus, qui potius ne aliis noceant, tamdiu donec de illorum emendatione constiterit, certo loco constringendi erant *art. 161. Constit. Carol.* quapropter tales vel in ergastula aut alia opera publica condemnandi vel in tortalium deportandi.

Th. XVII.

Non tamen hic omnem illius flagellationis, quæ ho- ^{Licitus usus} die sustigationis nomine venit usû simpliciter improbare ^{sustigationis} intendimus, dummodo hæc requisita observentur (1) ut puniendus vel servilis, vel infimæ aut fordidæ sit conditionis *L. 10. ff. de pœn.* aut plane vagabundus & exul, *Herz n. los Gesindel, die ohne Erweisung ehlicher Hanthierung sich hier u. dar betreten lassen u. keine beständige Wohnung haben;* vel si civis honestioris conditionis. *vid. L. ult.*

S. fn. eod. ex civitate vel Provincia ita ejiciendus sit, illud auctoritate summi ibidem Magistratus vel Principis fiat, *vid. L. 28. §. 2. & 5. junct. L. 6. & 7. ff. de interd. & releg. L. 27. §. 1. de pæn.* (2.) requiritur ut crimen propter quod talis poena distanda sit capitale. *dict. L. 6. §. fn. junct. L. 2. pr. ff. de pæn.* (3.) Observandum ne aliis periculum similis facinoris expulsionem delinquentis obtrudatur, si enim propterea ut a malefici persona cives securiores reddantur expulsio cum fustigatione decernatur, statim ex eadem ratione punitus & ex illo loco in quem se recepit, si non prius virgarum ictibus subjiciendus tamen proscribendus esset, quo sic hujus poenae executio quousque notitia ejus se extenderet in infinitum produceretur; unde non in aliis quam in talibus criminibus, quorum continuatio ab eodem delinquente probabiliter alibi non metuenda est, dicta fustigatio locum inveniet. e. g. propter adulterium cum alterius uxore, aut propter incestum cum sorore, tenuiores virgis caesi non injuste relegantur: sic Adulteratores monetæ, militiae desertores, culposi homicidæ, in specie mulier quæ ex intentione clam peperit & sic in, ante, vel post partum, morti ejus occasionem dedit, flagellis cædi & in perpetuum provincia ejici poterunt, &c. tantum illud magis Ethnicam crudelitatem, quam justitiam Christianam sapit, si condemnatorum facies vel signo quodam vel abscissione narum aurearum maculetur contra constitutionem Constantini Imperatoris *in l. 17. C. de pæn.* præcipue quod ita omnis occasio meliores sectandi mores talibus præcisa videatur, qui potius si meruerint, statim ultimo supplicio afficiendi, quam per desperationem ad, majora crimina incitandi essent.

Th. XIII.

Equidem juri Romano & moralitati convenientius esset, ut loco usitatae flagellationis per virgas, condemnatio in metalla vel opera publica ut in Salinas &c. exerceretur, quia tamen ubique talia opera, publica non suppetunt, ne delicta maneant impunita, aut ex adverso delinquentes merito gravius puniantur, aliquid corruptis nostris moribus indulgendum, & loco poenae metallicae in humiliores alias statutae, oder in Ermangelung eines Zuchthauses/ vel deportationis in honestioribus. Daß diese auff eine wohlverwahrte Festung zu bringen; virgarum ictus cum perpetuo exilio, observato tamen moderamine antea adducto interdum surrogari poterunt, in cujus decisione magna judicantis prudentia ac circumspeditione opus est, ne ad talem fustigationem condemnentur qui in metalla vel ne quidem ad fustium ictus aut etiam ad deportationem & quamvis servitutem poenae condemnari olim non potuerint; deinde ne exilium sic fustigatorum aliis damnosum aut his ipsis exitiosum sit, & denique annon aliud magis ordinarium remedium coercionis adhiberi possit.

Juri convenientius esset
ut delinquentes loco fustigationis ad opera publica vel ad fortalium condemnentur.

Th. XIX.

Haecenus autem propositis non obstat 1. hodie servitutem poenae cessare per *Nov. 22. c. 8. Auth. sed hodie C. d. donat. int. vir. & Ux.* proinde nec illam hodie adhiberi solitam fustigationem eodem referendam, sed eandem etiam in levioribus adhiberi posse. 2. fustium ictus non intamare *l. 10. in f. ff. d. poen. cum simil.* 3. ita Relegatos jus Civitatis non amittere. *l. 4. ff. d. interd. & relegat. &*

Rejiciuntur argumenta pro licito usu fustigationis.

Denique 4. Hodie Magistratui licere quam velit sententiam ferre, vel graviolem vel leviolem. *l. 13 ff. de pen. ibique Gothofr. in not.* Quicquid enim sit de certis effectibus servitutis pœnæ sublatis, præprimis de vinculo conjugii per eandem non solvendo de quo allegati textus loquuntur, tamen aliquem vinculis constringere, ejus corpus ad spectaculum populi denudare, servorū publicorum verberibus & flagris ad sanguinem eruendum subjicere, & per hos ex civitate & provincia eicere, cum definitione libertatis subsistere posse, vix sine absurditate defendi poterit: ad minimū pro quasi servis æstimandi sunt, qui talibus pœnis subjiciuntur *vid. l. 8. §. 8. ff. d. pen.* Illud quoque indubitatum erit, talia contra civem Romanum salvo jure Civitatis non competere. Et si bacillorum (quos sultes Romani appellabant) moderati ictus, per honestas personas in emendationem tantum adhibentur, de quibus *vid. tot. tit. C. d. emendat. propinquor. & L. 28. §. 3. ff. d. pen. junct. L. 7. & L. 10. pr. ibid.* nullam exinde sequi infamiam certum est, quod tamen ad hodiernam vulgo dictam fustigationem, eo absurdius applicatur, quo sic flagris publicis castigati & ex Republica cum summa infamia ejecti, cum Patribus reipubl. Romanæ ex certa civili ratione ad tempus ex urbe Roma in provinciam relegatis Da Sie sich eine Zeitlang der Stadt enthalten und sich in ihre Herrschaften und Güter auff's Land begeben müssen/ male comparantur *v. l. 27. §. ult. ff. ad Municip. L. 8. pen. & ult. qui testam. fac. poss. Vid. Azo in summ. C. d. incol. n. 6. in fin. it. l. 31. ff. ad municip.* Et quamvis judices Criminales ad certum genus pœnæ præcise adstricti non sint, debent tamen si qua in ulla alia re, cum magna sollicitudine vim ac potestatem legum condi-

conditarum investigare *l. 17. ii. l. 10. cum seq. ff. d. legib. & illarum rationem non excedere dict. l. 13. de pæn. quam maxime autem eo respicere ne in corpus vel vitam gravius quam de jure Romano permissum est aliquid statuant Dict. art. 104. Constit. Carol. in fin.*

Th. XX.

Hæc cum ita sint facile apparet, quam sine solido fundamento hodie usitata fustigatio capitalibus pœnis eximatur *vid. Carpz. Prax. Crim. p. 3. Qu. 102. n. 11. in fin. & n. 12. qui error exinde originem duxit, quod Dd. fustium ictus cum illa hodie usitata fustigatione, item coercitionem vel admonitionem cum animadversione & castigatione confundant, quæ tamen in jure Romano plane distincta sunt; & dum ipse Carpz. d. l. n. 16. in fine. fustigationem tantum in correctionem liberorum hominum de jure Romano adhibitam fuisse fatetur, statim vero n. 17. & 21. ibid. fatetur, quod hodierna fustigatio semper adjunctum habeat perpetuum exilium, & exerceatur ut respublica malis hominibus purgetur, eo ipso agnoscit quod hodierna fustigatio, diversa plane sit, a Romanorum fustium ictibus, & hodiernos fustigatos deportatis & in metallum condemnatis æquiparandos esse. arg. l. 7. §. 2. ff. d. interd. & releg. & l. 7. ff. d. pæn. imo in ipsa Constitutione Carolina, usitata fustigatio, membrorum abscissioni æquiparatur *art. 196. & seq.* & fustium ictibus ad coercitionem, delinquentium in carcere inferendis eandem ipse Carpzovius contra distinguit. *d. l. n. 26.**

fustigatio
pœnis capitalibus annumeranda
refutatur
Carpzov.

Th. XXI.

Unde quam maxime mirandum quod Dd. & Col.

Communis
Abusus hujus
legiæ pœnæ

legia Juridica in quovis crimine extraordinario tam faciles sint ad fustigationem dictandam, ut inde in proverbium, Staubbesenbinder audire soleant; Quid enim frequentius est, quam ut ex. gr. illi qui cum falsis vel ab aliis comparatis instrumentis mendicitatem, vel meretriciam vitam, exercuerunt, vel furta non capitalia admiserunt, & alii ob infinita alia, pro lubitu judicantium ex una provincia in aliam per fustigationem mittantur, hac ratione contenti, rempublicam malis hominibus purgandam, quorum vel sola conversatio scandalum esset præbitura. *Carpzov. d. l. n. 21. in fin.* quæ ratio si sufficiens esset, ita semel condemnatum, ex omni republica cum fustigatione expellendum adduceret; ut taceam pleræque hæc tantam pœnam qualem talis fustigatio inferri non mereri: magnumque respectum personarum circa ejus irrogationem habendam, nec eandem illis qui honestiori loco nati sunt sine summi Imperii approbatione inferendam esse. Equidem præsumo, caliginem communis circa hanc rem erroris plerorumque Dd. animos ita occupasse, ut præjudicio autoritatis obcecati, has meas meditationes despecturi sint, sed sit ita, mihi sufficiet, si boni in hisce festinanti calamo conscriptis aliquid in vera moralitate, & genuina jurisprudentia fundatæ veritatis invenerint; quod ut industria exactiori supplere & ulterius promovere velint officiose rogo.

DEO INTERIM SIT LAUS ET GLORIA.

Ka 1558.

Recht V

ULB Halle

3

005 612 063

DISPUTATIO JURIDICA INAUGURALIS,
 DE
FUSTIGATIONIS
INIQUO USU
HODIERNO,

Quam
 RECTORE MAGNIFICENTISSIMO,
 SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DN. PHILIPPO WILHELMO,
 PRINCIPE BORUSSIAE, MARCHIONE BRANDENBURGI-
 CO, DUCATUS MAGDEB. GUBERNATORE, & reliqua,

PRAESIDE
DN. HENRICO BODINO,
 CONSILIARIO REGIMINIS ECCLESIASTICI REGIO
 IN DUCATU MAGDEBURG. ET PROF. JUR. PUBL.

PATRONO AC PROMOTORE AETERNUM DEVENERANDO,
 PRO LICENTIA

Summos in utroque Jure honores
 capecendi,

Publicæ Eruditorum disquisitioni
Ad d. Septembr. Anno M DCC V.
 horis ante & pomeridianis
 IN AUDITORIO MAJORI
 exhibet

PAULUS REINHARDUS Berger/ Illeburg. Mifn.
 ADVOCAT. JURAT.

Hale, Typis CHRISTOPHORI ANDREAE ZEITLERI, Acad. Typogr. 1711.

